

บันทึก

เรื่อง การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของโรงเรียนเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๒๐๑/๑๔๔๙๔ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษา ซึ่งจัดไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา และในปัจจุบันโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาได้จัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนดังกล่าวนี้ น่าจะเป็นการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในระดับที่ต่ำกว่าปริญญา จึงขอหารือว่า

๑. การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่โรงเรียนเอกชนได้จัดอยู่ จะถือว่าเป็นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช่หรือไม่ อย่างไร

๒. การจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งโรงเรียนเอกชนได้จัดตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลนั้น จะถือว่าเป็นการจัดการศึกษาที่เข้าลักษณะเป็นการจัดการอาชีวศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะออกตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๐ ได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงกรมอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน) และสำนักงานปฏิรูปการศึกษา แล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่โรงเรียนเอกชนได้จัดอยู่จะถือว่า เป็นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช่หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๔^๑

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงเรียน” หมายความว่า โรงเรียนเอกชน อันได้แก่สถานศึกษาหรือสถานที่ที่บุคคลจัดการให้การศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกคนตลอดจนเกินเจ็ดคนขึ้นไป

แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้นิยามคำว่า “โรงเรียน” หมายความว่า โรงเรียนเอกชน อันได้แก่สถานศึกษาหรือสถานที่ที่บุคคลจัดการให้การศึกษาในระดับต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีแก่นักเรียนทุกพลัดรวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป และมาตรา ๑๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดระดับและหลักสูตรให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษา คือ ระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับอุดมศึกษา ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เมื่อได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ และมาตรา ๑๖^๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้กำหนดให้การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา และได้แบ่งระดับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา ดังนั้น การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของโรงเรียนเอกชน จึงเป็นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตามนัยมาตรา๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ประเด็นที่สอง การจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งโรงเรียนเอกชนได้จัดตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล นั้น จะถือว่าเป็นการจัดการศึกษาที่เข้าลักษณะเป็นการจัดการอาชีวศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะออกตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๑๕ โรงเรียนมี ๓ ลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน

(๒) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน

(๓) โรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกายสติปัญญา หรือจิตใจ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลผู้ยากไร้ หรือผู้ที่เสียเปรียบทางการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์

โรงเรียนแต่ละลักษณะจะแบ่งออกเป็นประเภทใดหรือระดับใดให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๓ มาตรา ๑๖ การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๐ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๒๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการอาชีวศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งโรงเรียนเอกชนได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจึงยังไม่อาจถือได้ว่า เป็นการจัดการศึกษาที่เข้าลักษณะเป็นการจัดการอาชีวศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๕๕

^๔มาตรา ๒๐ การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง